

[కర్ణాటకంబులైన యువకులు చాకచక్యముతో గ్రామవాసులగు శ్రీలసుధ్య విద్యావ్యాప్తి కేయుటకు ఈ వ్యవస్థను ఒక చక్కనిమార్గము నూచింపబడినది.]

ఆపూరు పల్లెటూరవడంచేతనో అంత వరకు ఏ పట్నవాసపుపిల్లల్ని ఆ పూరువారెవరు చేసికోకపోవడంచేతనో సుశీల ఆపూరు రాగానే చూసినవారంతా వోద్యపడ్డారనడంలో ఆశ్చర్యమేమీలేదు. తప్పనిసరిగా తనకొడుకు రామేశంపట్టుమీద సుశీలని చేశాడుగాని నిజంలో చైనులుగార్కికూడా ఇష్టంలేదు.

సుశీలవచ్చినదిలగాయితు ఇళ్లలో ఎన్ని గుసగుసలు బయల్దేరాయో ఎవరు చెప్పగలరు. రామేశంమాత్రం సుశీలమీద ఏవిధమైన అనుమానంలేకుండా సంచరించడమేగాకుండా తన కా పట్నవాసపుపిల్ల లభించినందులకు మనసానంతోపిస్తున్నాడు. వచ్చినకొత్తలో సుశీల ఆపూర్లో ముత్తైదువలతో మాట్లాడుతోంటే అసహ్యంగా చూచేవారుగాని క్రమేపీ ఆ వినయము, శాశీల్యము, సుగుణ సంపత్తి, పరోపకారపాలిత చూసి ఆదరించేవారు. కొన్నాళ్ళకు సుశీల కనిపెట్టించేమంటే పల్లెటూర్లో ప్రజలు పోసుకోలుకలు ర్లతో కాలక్షేపంచేస్తారనే విషయమొక్కటి. ఏమంటే ఎన్నిమాట్లు వాళ్లు చెప్పుకున్నా

ఎవరిని గురించో పనికిమాలినమాటలు. పల్లెంట్లో వీళ్లు వీళ్లెంట్లో వాళ్లు నేరాలు ఎంచుకు వడం, అత్తాకోడళ్ళ గొడవలు, మొగుడు పెళ్లాల గొడవలు తప్పితే మరేమీ చెప్పకపోవడం ఎప్పుడూ సుశీల వినలేదు. ఇలాంటి ముసలివాళ్ళని వదిలి తనయీడువాళ్ళతో సహవాసం చేద్దామంటే గవ్వలు, గచ్చుకాయలు ఆపూరు కాలక్షేపంచెయ్యడంతప్ప పుస్తకం మొహం చూసినవాళ్లెవరూ ఆవిడకు కనబడలేదు. ఎలాగేనా ఆపూరువాళ్ళన బాసచెయ్యాలని గట్టిగా ఆలోచించింది. పురాణాలంటే గట్టి నమ్మకముంటుంది అనే విషయం గ్రహించింది. ప్రస్తావనవిషయంలో అప్పుడప్పుడు చదువుకోమనీ, దేశనేవచెయ్యమనీ హెచ్చరించేది. ఈమాట లెలా తెలిశాయో పెద్దాళ్లకందరకు తెలిసిపోయాయి వెంటనే చదువున్న ఆడది ఈపూర్లో ఉండకూడదు. అన్నివిధాల మేము కట్టుదిట్టముచేస్తూంటే యీరామేశం ఇన్నాళ్ళకీ ముప్పు తెచ్చాడు అని అంతా అతన్ని దూచబట్టుకున్నారు. కాని అతనొక్క చిరునవ్వునవ్వీ ఊరకున్నాడు. అతనిలో ఏమీ చలనం గలగలేదు.

ఏదో ఒక పంపిడి సంవచ్చింది. మగాళ్లంతా గోదావరి స్నానానికి వెళ్లిపోయారు. ఆడవాళ్లంతా ఇళ్లవద్దనే స్నానాలుచేసి ఉపనానాలుచేస్తూ వంట, పెంటలీకపోవడంచేత

కచోటజేరి లోకాభిరామాయణ కాల
 క్షీపంచేస్తూండగా సుశీలప్రవేశించి “ఈ వేళ
 రాదా ఈ గొడవలెందుకండి? పుణ్యమా? బ్రతుమార్గమా? ఏపురాణమో చదువుకో
 రాడదా? అంది. ఆమాట అందరికీ
 బిచ్చింది. ‘చదివేవారలేరో’ అని చల్లగా
 అన్నారెవరో. నాకు చేతనైనట్టు నేను
 చదువుతా వింటారంటూ భాగవతము
 పట్టుకువచ్చి మంచినీ క్షిగాఉండే రామనావ
 తారము ప్రారంభించి పూర్తిచేసేసరికి ఆడ
 మళయాళము ఆశ్చర్యపోయి ఆయ్యో చను
 ప్రసంగం నయమర్రా అన్నారు. ఆవేళనుండి
 సుశీలకు కొంచెం అగ్రస్థానంవచ్చింది. ఇలాటి
 సమస్యకావడానికి క్లబ్బుంటేమంచిదని సుశీల
 మాటలు ఎవరితోనో అంది. వెంటనే
 మరొక ఆవిడలేచి “ఏమర్రో చదువువద్దు
 సంధ్యవద్దు. ఇలాటి యంత్రాల్లో మనలని
 పడగొట్టి పట్టువాసం మాయచేద్దామని
 చూస్తోంది లేకపోతే అదేదో పెట్టుమాటుం
 దేమిటి? అక్కడ అడ్డమైనమగాళ్ళతోను
 తిరుగుతారట, మంచిచెడ్డలులేవట, ఏవేవో
 ఆటలాడతారట, పేకాటలాడతారట, డబ్బెట్టి
 మీటింగులు చేస్తారుట. నారాయణ అనుకో
 గూడదు గాని మొగాడితో కాపురంచెయ్యి
 ద్దంటారుట. ఇదెక్కడి గోలోకాని” అని
 ప్రారంభించింది. సుశీల చిన్ననవ్వునవ్వి ఏవరు
 చెప్పారండి పిన్ని గారూ! మీకు అన్నీ ఉట్టివి.
 క్లబ్బు పెట్టినంతమాత్రాన కానివాల్మైపో
 తారా? వీళ్ళంతా చదువుకుంటానంటున్నారు
 గదా! పనిపాటలేకుండా ఉండే టైముల్లో

నేర్చుకుంటే తప్పేమీలేదు. చూడండి
 కొన్నాళ్ళుపోయాకమీరేమంటారో. చెప్పుడు
 మాటలు చెడ్డవి” అని ఆవిణ్ణి శాంతింపజేసి
 పాఠ్యతమ్ముగా రింటిమండువాకాళిగా ఉం
 టుంది గనుక పన్నెండున్నరకంతా అచ్చట
 చేరుకోవడానికి రెండుగంటలకు వెళ్ళిపోడానికి
 ఆవేళనుంచే యేర్పాటుచేసికున్నారు. చదువు
 రానితనఈడుపిల్లలకు చిన్నపిల్లలకు అక్షరాలు
 ప్రారంభించి చెపుతుండేది. ఒకరోజు పురా
 ణము మరొకరోజు ముసలిముతైదువలచేత
 అనేక రకాల పురాణగాధలకు సంబంధించిన
 పాటలు పాడించేది. మంచి అభివృద్ధిలోనికి
 వస్తూందికాని తనకోరిక ఇంకానెరవేరడం
 లేదు. ఒకరోజున తానో చిన్నతెక్కరిచ్చి
 దేశాన్ని గురించి పూర్వమునకు ఇప్పడీకీఉండే
 తేడాలుచెప్పి ప్రభుత్వాన్ని గురించి మాట్లాడి
 ప్రస్తుతపరిస్థితు లెలాతెలుస్తాయో చెపుతూ
 టూకీగా తనచేతులోనున్న పేపరులోని
 అంశాలు చదివేసరికి అంతా ఆనందంపొంది
 రోజూ అలాటిదితెమ్మన్నారు. ఆకాళ్ళు
 వెనకవేసుకున్న బాపలో, అడిగితెచ్చుకున్న
 బాపలో చందాలు వసూలుచేసి, ఆంధ్ర
 పత్రికవగై రాలు తెప్పించడం మంచిదని
 సలహాఇచ్చింది కాని మొదట్లో ఎవరూ
 వప్పుకోలేదు.

కొన్నాళ్ళకు ఆపూర్ణో ఎవరెవ రే యే
 పత్రికలు తెప్పించుతున్నారో అవన్నీ ఓ
 మాటుచూసి ఇచ్చేసే వద్దతిని అచ్చటికి
 తెచ్చి చదివి వినిపించి తిరిగి వాళ్ళ ఆడళ్ళ

ద్వారానే పంపేస్తుండేది. సుశీలయందు మంచి అభిమానం అప్పటితో ఆపూర్ణో ఆడా శ్లకు మగాళ్లకూకూడా ఏర్పడింది. పతివ్రతల కథలు, పతిభక్తినిగూర్చిన అంశాలు ముచ్చటించడంవల్లనో ఏమో స్త్రీలక్లబ్బయం దుండే చెసు అభిప్రాయం అంతామార్చుకున్నారు. ఇలా సమావేశాలు జరుగుతూన్నా ఆడాళ్లవల్ల మొగాళ్లకు ఏవిధమైన లోపము, సవర్యలలోగాని, సంచారంలోగాని కలగకపోవడం బహుజనాదరణీయంగా ఉంది. కాని సుశీల ఎప్పుడు పరపురుషులకంటబడలేదు. కొన్నిరోజులు గడచినవెంటనే సుశీల వారు తెప్పించుకునే పత్రికలు సంఘంద్వారా తెప్పించితే డబ్బు తగ్గుతుందని వాళ్లందర్ని బప్పించి తక్కువచందాకు ఆయాపత్రికలు తెప్పించింది. ఇప్పటికి అక్షరజ్ఞానమేకాకుండా పత్రికలుచదివేజ్ఞానం చాలామందికి అలవడింది. సుశీలకు కొంతత్వప్తి కలిగింది.

మరోమాటు ప్రస్తావనలో గాంధీనిగూర్చి మాట్లాడగానే మొహాలు చిట్టించుకున్నారు ఆడాళ్లు. కాని క్రమంగా ఆ దురభిప్రాయాన్ని

తొలగించి కట్టుబట్టలనుగూర్చి మాట్లాడతూ తీరికగాఉండేటప్పుడు చేసికోగల పనుల్ని చెప్పి తాను తననేర్పరితనము చూపించడానికో రోజు ఏర్పరచి రాట్నముమీద నూలుతీసింది. తానుతీసిన నూలంతా ప్రదర్శించింది. ఆమె మేధాశక్తికి నైపుణ్యాన్ని అంతా సుతోషించారు. మరోవారంనాటి కల్లా ఇంటింటూ రాట్నాలు వెలిశాయి. ఒక్కనిముషం ఏయింట్లోను వృథాపోవడం లేదు. ఈ సంగతులన్నీ రామేశం తెలుసుకుని గ్రామపునరోద్ధరణం ఇలా ఆడాళ్లపట్ల జరగాలిగాని నెత్తివోరు కొట్టుకు ఉపన్యాసాలు దంచినా లాభంలేదు. పల్లెల్లోను ఈవిధంగా స్త్రీలక్లబ్బు లుండాలనీ అనుకుంటూ తనసంతోషాన్ని వెలిబుచ్చుతూ గాథమైన ముద్దు సుశీలకు బహుమతి చేశాడు. సుశీల ఇంతవృద్ధిలోనికి తీసికొన్న వచ్చిన క్లబ్బునకు కొన్నాళ్లనుంచి హాజరు కావడంలేదు. పుట్టింటివారు కావిడిచ్చి తీసుకుని వెళ్లారుట. మళ్లీ పిల్లాడితో హాజరునొచ్చు. అప్పుడుజరిగే అభివృద్ధిమళ్లీ నూటు.

ఋణదాత:—పోయినసంవత్సరంనుంచీ పక్షాన కొకమారు చిల్లు పంపిస్తూంటే? ఇంకా డబ్బు యివ్వకుండా—
 ఋణాస్థుడు:—నిజమే! మీరు చిల్లులు పంపించేది మానేసి వానికయే తపాలచార్జీ నా అప్పుకు జమవ్రాసుకుంటూవుంటే?